

SÖNDAG EKONOMI

profilerna STAFFAN APPELGREN OCH ANNA BOHLIN

Bild: FRIDA WINTER

STUDERAR KONSUMTION. Staffan Appelgren och Anna Bohlin är båda socialantropologer och två av de sju forskarna i studien.

”Second hand-marknaden är en bra arena för upplevelser”

Forskare får drygt 12 miljoner för att undersöka vintagekonsumtion i Göteborg

Varför tror ni att vintage och second hand varit en så stark trend de senaste åren?

– Det är en trend som svarar mot flera behov. Även om mycket av second hand-konsumtionen präglas av att man vill vara miljömedveten och ta sitt ansvar som konsument möjliggör den också en snabbare konsumtion – second hand-marknaden blir en avlastningsplats för föremål man inte vill ha. Det blir ett moraliskt sätt att göra sig av med saker. Denna paradox tycker vi är spännande, säger Anna Bohlin.

– Det finns en annan sida också, som man inte får glömma bort. Människor som har svårt att få jobb och har lite pengar tvingas köpa begagnat, säger Staffan Appelgren.

Ni pratar om second hand-föremål som en upplevelse. Hur då?

– I det vissa kallar upplevelsesamhället uttrycks status genom att samla på sig upplevelser och

erfarenheter. Där är second hand-marknaden en bra arena. Man går på jakt och hittar fynd med en historia, och vet inte på förhand vad man kommer hem med. Den här jakten – upplevelsen – blir rik på ett annat sätt än om du handlar massproducerade varor på Ikea. Det blir samtalsämnen, blogginlägg, bilder på instagram.

– Samtidigt blir cirkuleringen av gamla föremål en slags folklig form av bevarande av kulturarv, det vi kallar re:heritage. Traditionell antropologisk teori hjälpa oss att belysa fenomenet, säger Anna Bohlin.

Hur då?

– Sociologen Marcel Mauss tankar om gåvan handlade om att givaren inte bara ger bort en gåva utan också en del av sig själv. Om jag ger dig något följer en del av mig som person med. Med moderniteten har tingen isolerats, de produceras, används och slängs, de behandlas mer linjärt. Jag sä-

ger inte att vi går tillbaka till ett förmodernt stadium, men det är intressant att se hur second hand-marknaden kopplar ihop människor på en massa olika sätt, säger Staffan Appelgren.

Hur ska ni gå tillväga?

– Vi ska följa föremålen in på marknaden och följa med dem

hem, men ska också titta närmare på de gator och byggnader där försäljningen äger rum. Vi har valt ut tre stråk: Långgatorna, Haga Nygata och Magasinsgatan, säger Anna Bohlin.

Varför just dessa gator?

– Förutom att vi ska undersöka gator som har second hand-butiker vill vi hitta miljöer som samverkar med föremålen, historienpräglade gator. De här stråken har växt fram organiskt, det är svårt att planera fram dem. Vi tycker också att det är intressant hur second hand-marknaden expan-

derat och ger avtryck i stadsrummet. Tidigare var butikerna mer perifera och fanns i stadens utkanter men de har rört sig in mot centrum, säger Anna Bohlin.

Ni har gjort en förstudie. Vad kom ni fram till i den?

– Vi har gjort intervjuer i second hand-affärer. Det var roligt att det var så otroligt lätt att få folk att dela med sig kring hur de tänker kring föremål, ägande och delande. Det kommer vi att använda oss av, vi vill få folk att bli medforskare. Vi kommer också att titta på bloggar och andra sociala medier. Och så ska vi försöka spåra hur föremål kommer in på marknaden, kanske åka till bondauktioner på landsbygden. Relationen stad – landsbygd är intressant, säger Anna Bohlin.

På vilket sätt?

– Värdet på varorna är högre i städerna, det är staden som köper upp från landsbygden. Kanske inreder man ett häftigt kafé i centrala stan med prylar från en avfolkningsbygd. Det sker en exploatering, blir en problematisk maktrelation mellan stad och land, säger Staffan Appelgren.

● Staffan Appelgren

Ålder: 47

Bakgrund: forskat kring materiell kultur, kulturarv, turism och städer i framför allt Japan

Bor: Göteborg

Second hand-fynd hemma: Just nu en fin matta som jag köpte begagnad för nåt år sen som jag ska lämna vidare så det kan bli någon annans fynd.

● Anna Bohlin

Ålder: 43

Bakgrund: Forskat om minne, plats och kulturarv i Sydafrika och Sverige.

Bor: Krokslätt

Second hand-fynd hemma: Rottingfåtölj till trädgården. Gör inget om den blir blöt.

KERSTIN SJÖDÉN

031-62 40 00 gpekonomi@gp.se